

מגרה אותי עדיכדייך שאני חושב לעצמי: מה יכולתי לעשות בסיפור הזה. לדוגמה, אוליין וו * סופר אנגלי טוב אחר. אני, למשל, מעוניין לתרגם את סקופ של. וביתיים, אחרי שקראתי את סקופ המדבר על עולם העיתונות, ישבתי וחברתי את כל כיתי פורטן. נגד עיני ראיתי את הדוגמה של סאטירה מצליחה חריפה. סקופ דחה אותי לשבת ולתאר לא את עולם העיתונות בארץ, אלא את עולם הסיפורת, את המעט שהכרתי, ורציתי לכתוב עליו מהקודה הסאטירית. כך בהרתי בסופר שר מרגיו אותי אישית, מרגיו כתופעה חברתית, כזה שהספריים שלו נראים לי גרועים ומשעממים. הוא מזכיר מאי אנשים שנכנסים למקום בנעליים כבדות ומלוכלכות, ומתיישבים ומתחילים להשפירץ ולטיף. תופעה שהיא מעל ומעבר לאסון סיפורתי. זאת, משום שדורות שלמים מאי מינים לאגדות-הפלא-החיקיות. הם אינם קוראים דברים אחרים, ומקבלים דרך איש זה ודומיו את התמונה המסור לפת. לקחתי את הדמות הזאת, ושילבתי אותה בסיטואציה שמרגיו לא יפחית, זו של הביצה-הסיפורית, כלומר: קהילות קטנות, כיתות, שמורליי-אשמורליך. ארחיב ואומר: לא שאני רואה את עצמי זכב בודד, מאחר שיש לי סלידות אישיות מחנפנות, שמירת-אינטרסים, ומת-פרסס-אנטי-אנטי-אפרסס-אנטי. מאחר שלא טרחתי להשיג תדל למען עצמי, ואני לא חושב שזה השפיע על פיר-סום עבודתי, או על רמת הכתיבה. העובדה היא שתו-פעת הביצה-הסיפורית מרגיו אותי, למרות שזו אינה רק תופעה-דינאמית. התופעה הרגיו אותי, חלק מן המשתתפים בה הרגיו אותי, ולכן החלטתי לקעקע דמות ה"מסויימת" הזאת, גיליתי דבר חשוב: את כפילות יחס של המחבר לנושא שלו. במקום לכתוב אדירוק שחור, רציתי לכתוב תוך יחס דואלי. קצת להתרפק, לא שהתי-לתי לאהוב את הדמות ה"מסויימת", אבל אמרתי לעצ-מי: ריבוננו של עולם, הרי גם אתה נתון בצורה כלשהי

יהודי מתחתן עם ערביה

● אני רואה בכתיבה מיקצוע. למרות שמחוך איזו החלטה רומנטית או חברתית — הפכתי את זה למיק-צוע, ואין טעם להתייחס ל"למה" ולא"איך" — אני רואה את זה כדרר-חיים. וכאשר אני עוסק בתרגילים — כתי-בה — אני רואה את זה כעבודה בוגריה — עם כל הכבוד לנגרות. הצד החזק שלי אינו אנשים, אלא תיאור אנשים. לכן יש צורך לדעת טוב את האמנות הזאת, מתוך הכרת מיגבלותיך. אבל בנוסף, המושג "מעורבות" מבחינתי, אם לא תצליח להעביר בסיפור אינושהי מצד-אות, בחזרה לאותה מילה פוליטית, מתוך התפיסה שלך, הרי היצירה מאבדת מערכה. איני קורא הרבה כתבים פוליטיים או עיתונים, אבל אני חושב שגיבשתי השקפה אישית בנושא ה"מעורבות". ואם לא אינו משתקף בסי-פור — אז הוא נוסד. פחות עשיר. במילים אחרות, אינך

חייב להיות סופר בעלי-בשורה — אבל אתה חייב להיות סופר עם סילפל. עם מנע בחיים האלה.

● מצד אחד אני רוצה להיות סופר עשוי טוב, ואני גם מאמין ברוח-העשוי-היטב, וגם בסיפור-הקצר, שעה שבסיפור-הקצר אני חש ביותר חופש, משום שאני חושב על העשייה הטובה. מתוך כתיבה אני משתדל לגלות את הגימיקים הנכונים, את הטכניקות של הסיפור. דוג-מה לכך נמצאת בסיפור שפרסמתי, תחת הכותרת צורה של סבל. בסיפור היתה בשורה: נושא הערבי התי בתור-נו. הסיפור עצמו מבוסס על מיקרה שתי. הסיפור כימר עט-דוקומנטרי. הבעיה היתה למצוא את הסניקה המת-אימה, וזאת מסאת חשיבותו של הנושא. כך הגעתי לצורה של כתיבת-מכתבים, צורה לא-מקורית. בסיפור מדובר על יהודי שלקח ערביה לאשה, ותופר כתוצאה מכך מנודה על-ידי בני-מישפחתו. התברר כי כתיבה אליו מכת-בים. הסיפור הינו אוסף מכתביהם של יודיה יהודיה, בני-מישפחתו, התברר, האמא נוסח חיים שכאלה בסיג-נון שטרמן או ילובסקי, המורה שהוא ליבראל ומתי-קדם, שאינו מוכן לסבול את מעשה התלמיד, וכן תידיד הטוב. הסיפור מסתיים במכתב-בידוי מטעם המוצעה-המ-קומית, שאינה מוכנה לראות בגבולה את היהודי ורעייתו הערביה.

● צורת העבודה שלי מחולקת לשניים. המחויבות למען הפרנסה, ולמען הכתיבה. איני מאמין בכתיבה הבאה כתוצאה מהשראה, אלא בכתיבה הבאה מיישטר-עבודה. אני חיל די טוב, למישטר הזה. גישתי היא מיקצוענית. סיפור קצר נכתב בנשימה אחת, שעה שבכתיבת ספר אני מכין תוכנית-עבודה, שאני מתחייב בה. איני יכול לשבת מול הגייר ולצפות לשרי-הכתיבה שיסחובב בחדר. ● לכן גם לא מפליא הדבר, שמעט מאד יצירות מהסיפור העברית נגעו לי, ובניהן הסרילוגיה אליקום של בנימין תמוז, סיפורים של יצחק בן-נר, וכמה מהסי-פורים של עמוס עוז. אולי יש דוגמות אחרות. אני מניח שאיי-מעורבותי הממשית בביצת הסיפור מנתקת אתי מאירועים עונתיים שונים, משוללי ערך סיפורתי של ממש, ומתירה אותי לעבוד מול הגייר.

* בעיברית ראה אור סיפור "קומץ עפר" בהוצאת "עט" עובד".

ועידת ה"לסינגפורס '77

צאן ברזל

ב4 בדצמבר 1906, התכנסה בעיר הפינית הלסינגפורס (הלסינקי) ועידה של כל ציוני רוסיה ופולין, וחבריה את המיסמך המכונה "מצע הלסינגפורס". מדי שנתיים מתכנסים שומרי-הגחלת של ועידה זו, בימי חול-המועד פסח, ואת שורות הזקנים המתמעטות ממלאים כוחות חדשים של צעירים-זקנים, הנוטלים בדיהם הרוטטות את הלועידה המורשת.

הכוונה היא לוועידה הדרישנית של אגודת הסופרים העבריים בארץ-ישראל, אגודה שחברים בה סופרים מעטים, ומנהלים אותה עסקנים רבים. אגודה שבראשה ניצב נשיא סופרי ישראל, ישראל כהן, שמשורר אחד אמר עליו כי הוא "מקבל את התגמול על הפרוטוקולים של זיקני-ציון".

כך גם השנה מתכנסת ועידת אגודת-הסופרים, כאשר בינות לשילדי הסיפור שית-נוססו על הבימה המרכזית, יופיעו ככוכבי תיאטרון-מירונוטות: נשיא-המדינה, ראש-הממשלה וכו' וכו' וכו'.

החלטות גזעניות, התואמות יותר את אגודת הסופרים הממשלתית הלבנה בדרום-אש-ריקה, החלטות גזעניות, במלוא משמעות מילה זו, החלטות שנעזו מן הסופרים הערביים להצטרף לאגודת הסופרים.

עסקני-התרבות הכביים והנמוכים למיניהם יברכו מילים בעיברית, שאיש אינו מכיר אותה או את שירה, מילים מצוחצחות אודות המורשת עד למילחמת יום-הכיפורים, והתפתחות המורשת מאז מילחמת יום-הכיפורים. ואחרי הכל הנאומים יבחרו ועדות, שחבריהן יתכנסו במחילות העכברים, מקום שם יחלקו שלמונים איש לרעהו, ויסיימו את הוועידה בקוליקורא למען שיחזור יהודי בריה-המועצות.

שעה, שכל החברה הישראלית עוברת מהפכות שונות, מיסגרות משתנות, מערכים חברתיים המתאימים את עצמם לרוח-התקופה ולרוח השינוי העובר על מדינת ישראל, ברור, שאגודת הסופרים העבריים בישראל, לא תהסוך לאגודת סופרי ישראל, ולא תכרוז על עצמה כעל איגוד מיקצועי של סופרים, ולא תיטול על עצמה את המשא-שחיבת אגודה כזאת לשאת בחברה מסוכסכת כמו החברה הישראלית.

בחטף

אצ"ג באידיש

חברת-הייצוא של התיאטרון הישראלי, שראתה אור בהוצאת חמועצה-לתרבות-ולאמנות, עבור מכון התיאטרון הבינלאומי, בצריכת ה"נרץ ברטוב", חוגדרה עלידי מחזאי צעיר כ"הצגת תיאטרון האבסורד הטובה ביותר בישראל". כישוריו של ברטוב בתיאטרון והבנתו בו, מומחשים בהרכב החומר של חוברת יצגנית זו. מחזאי **עמוס קליין**, ששימעו לא הגיע לאוזני עורר-החבורה, אינו קיים. את האוואנגארד התיאטר-וני המקומי קימל העורך במאמרן צנום הדן בהצגותיו של **יוסף מונדי**, את אתי-אטרון הממוסד בחר העורך לייצג בנוסח המתורגם של ליי-העשרים מאת **יהושע סובול**, מורר שרשימה העוסקת במחזה יוסף יורד קטמנוה, שהועלה עלידי חבמאי מחזאי **אריה יצחקי** והורד עלידי עיריית ירושלים, מתעלמת מהורדת ההצגה,

יהושע סובול בחירת העורך

הכל יתעלמו מכך שמצבו של הסופר בישראל עלוב, מרוד ומרוט — ושהאגודה אינה מייצגת את הסופרים אלא את העסקנים, ושמהלכי שינוי-הערכים המתרחשים על החברה הישראלית, הם מוועידה זו והלאה.

איש לא יטוה, מן הסתם, בעסקני-התרבות, על כך שהאגודה אינה מייצגת את הסיפור. איש לא יתמרמר על אותם פקיד-תרבות, הנורעים סימני-דפוס אינסופיים על-פני ביטאון אגודת-הסופרים הזנבים, שעה שהם טופחים על כרסיהם וכיסיהם, מחייכים לנוכח מנורות-הפלוסוטט בשיניהם הזנובות, ממנת הציבור הרחב בחסד מענקיו. איש גם לא יתייחס לכך שאותה אגודה החליטה בשתי ועידותיה הקודמות, סידרת

Advertisement for "ספריית רובה ותחמושת" (Rifle and Ammunition Library) featuring various text and graphics.